

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
2 У 2911/15
29.03.2018. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Стева Ђурановића, председника већа, мр Весне Чогурић и Руже Урошевић, чланова већа, са судским саветником Еленом Петровић, као записничарем, одлучујући по тужби тужиоца Републике Србије коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво Републике Србије, против тужене Агенције за реституцију, Јединице за конфисционалну реституцију, ради поништаја решења број 46-00-00302/2008 од 06.02.2015. године, са заинтересованим лицем А.А., улица ... број ..., кога заступа пуномоћник Ана Јакаб, адвокат из Новог Сада, улица Радничка број 41, у предмету враћања имовине, након одржане јавне расправе дана 27.03.2018. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 29.03.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац Република Србија, да заинтересованом лицу А.А., надокнади трошкове управног спора у износу од 34.500,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем, ставом 1. диспозитива, усвојен је захтев, и на име накнаде за имовину одузете Одлуком месног народног одбора Пивнице, број: 957/46 од 22.01.1946. године, која је потврђена коначном одлуком Окружног аграрног суда у Сомбору, број: 938/46 од 16.02.1946. године, утврђено је право својине А.А., на пољопривредном земљишту у укупној површини од 17ха 99ари 49м², и то на : а) 71794/165955 идеалних делова к.п. бр. ... КО ..., уписане у Листу непокретности број ..., као њива I и II класе, државна својина са правом коришћења Министарства пољопривреде, а чија укупна површина износи 16 ха 59ари 55м² и б) 108155/200126 идеалних делова к.п. бр. ... КО ..., уписане у Лист непокретности број: ..., као њива II класе, државна својина са правом коришћења Министарства пољопривреде, чија укупна површина износи 20 ха 01 ар 26 м². Ставом 2. диспозитива наложено је Служби

за катастар непокретности Бачка Паланка, да по извршности овог решења, изврши упис права својине на непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења са досадашњих власника Републике Србије у корист А.А., у јавној књизи у којој се врши упис права на непокретностима. Ставом 3. диспозитива, одлучено је да Министарство пољопривреде и заштите животне средине, као орган који управља пољопривредним земљиштем у државној својини и А.А., су дужни да по извршности овог решења уреде своје међусобне односе поводом судржавине на непокретности из става 1. тачка б овог решења у складу са законом. Ставом 4. диспозитива, обавезана је А.А., да омогући закупцу земљишта на предметној к.п. број ... КО ..., несметано коришћење исте до истека уговора о закупу, односно најраније до краја октобра 2016. године, с тим што се црква, односно верска заједница и купац могу и другачије договорити. Ставом 5. диспозитива, одлучено је да је овим решењем заједно са делимичним решењем донетим од стране овог органа дана 26.06.2012. године под истим бројем, у целости решен захтев А.А., заведен под бројем Ставом 6. диспозитива одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Тужбом поднетом Управном суду дана 20.11.2015. године, тужилац је оспорио решење туженог органа због погрешне примене закона. Наводи да одредбом члана 4. Закона о враћању имовину црквама и верским заједницама, није прописана обавеза, већ овлашћење Републике Србије, као обвезника враћања имовине, да уместо одузете имовине да накнаду у виду друге одговарајуће имовине или да исплати новчану накнаду, па како се тужилац противио накнади у виду друге одговарајуће имовине, тужени није могао донети решење којим се усваја захтев. Међутим, чак и у случају када би се одредбе поменутог закона тумачиле као обавеза враћања друге одговарајуће имовине, није било места усвајању захтева, све до правноснажног окончања поступка по одредбама Закона о враћању и имовине и обештећењу, с обзиром да се на овај начин доводе у неравноправан положај друге странке у поступцима враћања имовине. Такође указује да је решење неразумљиво и неизвршиво и у супротности са одредбама Закона о општем управном поступку, с обзиром да се враћа идеални део к.п. ... и ..., а да при томе идеални део није реално опредељен, па се не може утврдити који део парцели се враћа подносиоцу захтева и на ком делу парцеле орган надлежан за упис права на непокретностима треба да спроведе упис права својине, због чега је било неопходно претходно извршити разграничење враћене парцеле. Тужилац је предложио да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и списе врати на поновно одлучивање.

Тужени орган је у одговору на тужбу, који је достављен Управном суду дана 19.03.2015. године, навео да имајући у и виду да је члан 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама предвидео редослед модалитета реституције – натурална, враћање друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могућ, то следи да је императивном законском нормом предвиђен редослед намирања, па је то довољан правни основ за опредељење поступајућег органа да донесе овакво решење. Путем вештачења, преко судског вештака пољопривредне струке утврђена је, уместо одузете, друга одговарајућа имовина подобна за повраћај. Из свега изнетог, тужени орган је оценио да су налаз и мишљење вештака дати аргументовано, обухватно и убедљиво, па их је као такве прихватио. Даље одговарајући на навод тужбе да није било места усвајању захтева, све до правноснажног окончања поступка по одредбама Закона о враћању имовине и обештећењу, тужени орган сматра да исти нису правно

утемељени, јер би се тиме успорила примена важећег закона и рад туженог реституцијског органа. Што се тиче навода тужиоца изнетих у тужби да одредбом члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, није прописана обавеза, већ овлашћење Републике Србије, као обвезника враћања имовине, да уместо одузете имовине да накнаду у виду друге одговарајуће имовине или исплати новчану накнаду, тужени орган је ценио навод, али како је члан 4. предвидео редослед модалитета реституције, сматра да постоји не само овлашћење него и обавеза да се реституцијско питање на прописани начин реши. Такође навод тужбе да је имајући у виду да се тужилац противио накнади у виду друге одговарајуће имовине те да тужени орган није могао донети решење којим се захтев усваја, одговара да наводи не стоје јер се у тужби не образлаже на чему тужилац заснива свој став да тужени орган није могао донети решење којим се враћа друга одговарајућа имовина. Позивање тужиоца на то да је решење туженог неразумљиво и неизвршиво, јер се враћа идеални део који при том није реално опредељен, као и да се не може утврдити који део парцеле се враћа подносиоцу захтева јер се враћа 71794/165955 идеалних делова к.п. бр. ... КО ... и 1068155 /200126 идеалних делова к.п. бр. ... КО ..., па је очигледно да је решење и више него разумљиво и извршиво будући да се решење туженог извршава укњижбом, а месно надлежна Служба за катастар непокретности ће у конкретном случају укњижити А.А., као сувласника на наведеној к.п., на тачно опредељеном идеалном делу, као што је било и до сада у великом броју реституцијских решења. Даље сматра да је неодрживо и оспоравање постојање института сувласништва, јер тужени орган указује да је чланом 13. став 1. Закона о основама својнско правних односа прописано да више лица има право својине на неподељеној ствари када је део сваког од њих одређен сразмерно према целини (идеални део). Такође наводи да је неодржива констатација тужиоца да је било неопходно пре враћања имовине извршити разграничење враћене парцеле, јер се парцела, односно тачније право својине на њој враћа решењем туженог, па је тек након тога могуће разграничење сувласничке заједнице. За разграничење неопходно постојање најмање два сувласника, а у конкретном случају, као што је већ речено, овде заинтересована странка је постала сувласник на основу решења туженог. Дакле, разграничење сувласничке заједнице пре доношења оспореног решења није било изводљиво, јер је сувласничка заједница настала тек доношењем решења туженог. Истиче да враћање идеалног дела у сувласничком уделу, а касније исказаног у реалној површини, чини побијано реституцијско решење правно утемељеним, квантативно одређеним и извршивим, што је потврђено и у досадашњој пракси у којој до сада није било нити једног приговора на неизвршивост решења од стране оних којима се имовина враћа (реституената), катастра непокретности и државне као обвезника реституције. Сви реституенти по тим решењима уписани су као власници и неометано су ушли у поседе земљишта које им је враћено (додељено) решењем о реституцији, након споразумног разграничења са државом (по правилу изласком пољопривредне инспекције на терен), а уколико то желе и путем цепања предметне парцеле. Земљишно књижне промене по службеној дужности спроводи надлежни катастар непокретности, а у складу са чланом 30. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. На крају истиче да је Врховни касациони суд донео пресуду Узп бр. ... од ... године којом је преиначена пресуда Управног суда ... У ... од ... године. Према овој пресуди Врховног касационог суда физичка деоба парцеле на којој постоји право сусвојине није услов за враћање одузете имовине према Закону о враћању имовине црквама и верским заједницама, а такође је заузето правно становиште да су неосновани наводи тужбе Републике Србије да је оспореним решењем повређена

одредба члана 4. Закона на штету Републике Србије. Предложио је да Управни суд тужбу државног правобранилаштва одбије као неосновану.

Заинтересовано лице је у одговору на тужбу који је достављен Управном суду дана 02.04.2015. године истако приговор месне надлежности насловног суда у Београду у овој правној ствари и истиче да је повређен члан 51. Закона о парничном поступку, јер је у конкретној ствари реч о спору о праву својине на непокретностима за које је месно надлежан суд на чијем се подручју непокретности налазе. Истиче да не стоји ниједан од основа тужбе које је тужилац навео. Наводи да је у самом члану 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама од 2006. године наведено као приоритет природно, а затим враћање друге одговарајуће имовине, а тек онда на крају у модалитету враћања тржишна новчана накнада, тј. само ако враћање у природном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће. Затим наводи да је апсолутно нејасно како тужилац види да се нека друга лица доводе у неравноправан положај због доношења решења којим ће заинтересовано лице постати власник конкретних парцела ... КО ... и парцеле ... КО Тачније која би се то лица у поступку враћања могла истаћи претензије да су баш она била власници конкретних парцела, и коме би се исте онда вратиле у природном облику. Заинтересовано лице наводи да не постоје таква лица која би на овај начин била доведена у неравноправан положај, због тога што су и КО ... и у КО ... урађени поступци комасације. Након комасације није могуће извршити идентификацију старих парцела које су одузете. Такође указује на неспорну чињеницу да је сва одузета имовина овде заинтересованом лицу по одлуци Месног народног одбора ... број ... од 22.01.1946. године, након одузимања имала статус општенородна имовина, а у тренутку уношења у комасациону масу су била друштвена својина. Заинтересовано лице истиче да је правно неодржива примедба, тј. основ тужбеног захтева да је враћање имовине у идеалном делу “неизвршиво”, неодређено и нејасно код неспорне чињенице да је заинтересовано лице по основу делимичног решења број: ... од 20.06.2012. године укњижено у 94161/165955 идеалног дела на парцели број ... КО Сматра да се оспорним решењем управо иде ка економичности и ефикасности у поступку враћања у овом предмету, јер је заинтересовано лице већ сувласник у 94161/165955 идеалног дела парцеле број ... КО А овде оспореним решењем постаје власник преосталог дела 71794/165955 идеалног дела, тј. постаје власник 1/1 дела, односно у целости парцеле бр. КО Парцела број: ... КО ... која је њен 108155/200126 део је просторно блиска горњој парцели ... КО ..., те би вредносно и приближно по свим осталим критеријумима била подобра за враћање у овом поступку. Свеобухватно и детаљно образложење предлога да се парцела ... КО ... и парцела бр. ... КО ... могу бити предмет враћања у овом поступку реституције дао је вештак пољопривредне струке Б.Б. у свом налазу и закључку од 19.12.2014. године. Његов закључак је да горње парцеле на основу квалитативног и квантитативног поређења одузетих и предложених катастарских парцела, су најоптималније и најправедније решење за повраћај одузете имовине заинтересованом лицу, пошто задовољавају бонитетну подударност и бенефитни метод концентрације обрадивих површина. Вештак је посебно нагласио неспорну чињеницу да је одузета имовина била локацијски ближе власнику (овде заинтересованом лицу, тј. имала већу функционалну и капиталну припадност, у односу на предложену имовину. Предлаже да суд тужбу одбије као неосновану у целости и да обавезе тужиоца да плати заинтересованом лицу све трошкове овог спора.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу, дана 27.03.2018. године у присуству пуномоћника заинтересованог лица, а у одсуству уредно позваног тужиоца и туженог органа, сагласно одредби члана 38. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, број 111/09).

У речи на усменој расправи пуномоћник заинтересованог лица је остао при одговору на тужбу и придружио се наводима из одговора на тужбу туженог органа. Предлога у допуну доказног поступка није имао. Предложио је да суд тужбу одбије, као и да му надокнади трошкове према трошковнику који је приложио, а који су увећани за судске таксе.

Оцењујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу члана 41. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, број 111/09), ценећи наводе тужбе, одговора на тужбу, наводе овлашћеног представника туженог као и овлашћених представника заинтересованог лица на одржаној расправи и целокупне списе ове управне ствари Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Ово стога, јер из образложења оспореног решења и списка предмета ове управне ствари произлази да је заинтересовано лице А.А. општина ..., захтевом од 25.06.2008. године, који је прецизиран 08.09.2014. године, затражила повраћај пољопривредног земљишта одузетог у поступку аграрне реформе. Увидом у одлуку Месног народног одбора ..., број ... од ... године, која је потврђена коначном одлуком аграрног суда у Сомбору, број ... од ... године, утврђено је да су од подносиоца захтева у корист земљишног фонда у КО ..., одузете катастарске парцеле старог премера број ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и део катастарске парцеле број ..., све по култури оранице, у укупној површини од 47 јутара 516 хвати, односно 27 хектара, 23 ара и 24 м². Делимичним решењем овог органа од 26.06.2012. године А.А., враћен је део катастарске парцеле број ... КО ... у површини од 09 хектара, 41 ара и 61 м², а чија укупна површина износи 16 хектара 59 ари и 55 м², уписане у листу непокретности број ... КО Преостала површина за повраћај износи 17ха 71 а и 63 м². Имајући у виду да је на подручју катастарске општине ... спроведена агротехничка мера комасације земљишта и да не могу бити враћени у натуралном облику одузете катастарске парцеле, подносилац захтева прецизираним захтевом предложио утврђивање другог одговарајућег земљишта. Вештачење другог одговарајућег земљишта обављено је путем вештака пољопривредне струке Б.Б., дипломираног инжењера пољопривреде из Уз поднети и прецизирани захтев као и наведене одлуке достављен је: извештај Службе за катастар непокретности ... број ... од 22.06.2011. Године, реферат број ..., копије плана, листови непокретности, налаз и мишљење вештака од 29.12.2014. године. Према налазу и мишљењу вештака пољопривредне струке одузете катастарске парцеле су представљале пољопривредно земљиште, по култури њиве 1. класе и то преко 84% и њиве 2. класе у преосталом проценту, а предложене катастарске парцеле су по култури њиве 1. и 2. класе од чега је предложено за повраћај 78% 2. класе. На предложеним катастарским парцелама не постоји заливни систем нити су исте планиране за одређене јавне намене, што је утврдио из достављене документације, а и увидом на лицу места. Предложена катастарска парцела број ... КО ..., издата је у закуп до 30.10.2016. године и то њен идеални део који је у власништву Републике Србије, физичком лицу В.В. из ..., а што је утврђено из уверења Комисије за спровођење поступка јавног надметања општине

Бачка Паланка. Даље је вештак истакао да је предложена катастарска парцела број ... КО ... била у закупу до октобра 2014. године, да тренутно није издата у закуп, јер још није спроведена лицитација, те да је то проверио у Одељењу за пољопривреду општине Бачка Паланка. У списе предмета, на одржаној усменој расправи вештак је приложио поднесак Комисије за спровођење поступка јавног надметања за давање у закуп пољопривредног земљишта на државној својини број ... од 19.01.2015. године из којег се види да је поступак комасације у КО ... започет 1989. године а завршен 1990. године и да је том приликом коришћен јединствен коефицијент за објекте и то 2,2%.

Код изнетог суд налази да је правилно оспореним решењем у поступку у којем није било повреде правила поступка од утицаја на законитост одлучивања у овој управној ствари, с обзиром на правилно и потпуно утврђено чињенично стање и правилном применом прописа, на које се тужени орган позивао у образложењу оспореног решења, усвојен захтев заинтересованог лица А.А., Општина ..., и на име накнаде за имовину одузету одлуком Месног народног одбора ... број ... од 22.01.1946. године, правилно додељено пољопривредно земљиште како је то наведено у диспозитиву оспореног решења.

Наиме, и по налажењу суда у току поступка који је претходио доношењу оспореног решења утврђене су све битне правне и фактичке чињенице које су предуслов за реституцију имовине по Закону о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Сл. гл. РС" бр. 46/06), односно да је од А.А. општине ..., у поступку аграрне реформе одузето пољопривредно земљиште без накнаде, да због спроведеног поступка комасације земљишта на територији КО ... где се налазила одузета имовина, није могућа идентификација катастарских парцела и да одузето земљиште не може бити враћено подносиоцу захтева у натуралном облику, да на територији КО ... нема довољно адекватног земљишта у државној својини, као другог одговарајућег, да је вештак утврдио да за повраћај постоји одговарајуће земљиште на територији КО ... и КО ..., као и да је чланом 4. Закона о враћању (реституцији) одузете имовине црквама и верским заједницама прописано да се бившем власнику одузета имовина враћа по правилу у натуралном облику или се надокнађује у виду друге одговарајуће имовине, а путем вештачења је утврђено да је друга одговарајућа имовина подобна за повраћај, а која имовина је утврђена у диспозитиву оспореног решења.

Суд је ценио наводе тужбе за које је са изнетих разлога нашао да су неосновани и без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења с обзиром да је тужени орган дао довољне и јасне разлоге за своју одлуку које у свему прихвата и овај суд. Наиме, неоснован је навод законског заступника тужиоца изнетог у тужби да није прописана обавеза већ овлашћење Републике Србије као обвезника враћања имовине да уместо одузете имовине да накнаду у виду друге одговарајуће имовине или исплати новчану накнаду, јер је чланом 4. наведеног закона прописан редослед модалитета реституције, односно императивном законском нормом је предвиђен редослед намирена који је оспореним решењем у потпуности испоштован.

На основу изнетог налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца Управни суд је применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлучујући о захтеву заинтересованог лица за накнаду трошкова управног спора применом члана 150. и члана 153. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, Управни суд је, имајући у виду успех заинтересованог лица у овом спору, нашао да је захтев за трошкове делимично основан, будући да је у вези са покретањем и вођењем спора заинтересовано лице имало нужне трошкове и то за састав одговора на тужбу од стране пуномоћника адвоката у износу од 16.500,00 динара, као и за приступ пуномоћника адвоката на одржану расправу у износу од 18.000,00 динара, укупно 34.500,00 динара, који трошкови су одмерени у складу са чланом 43. и 44. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", број 121/12), па је одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде, са напоменом да заинтересовано лице није обвезник плаћања судских такси.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 29.03.2018.године, 2 У 2911/15

Записничар
Елена Петровић,с.р.

Председник већа – судија
Стево Ђурановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КЗ